ONA TILI VA O‘QISH SAVODXONLIGI

Umumiy o‘rta ta’lim maktablarining
2-sinfi uchun

MASHQ DAFTARI

O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi
nashrga tavsiya etgan

Yangi nashr

Toshkent – 2021

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

UO‘K 37.016:811.512.133(075)
KBK 74.268.1
81.2O‘zb
O-58

Tuzuvchilar:
Iroda Azimova, Klaraxon Mavlonova, Sa’dullo Quronov, Shokir Tursun

Xalqaro ekspert:
Lannuzzi Susan

Taqrizchilar:
S. Tajbenova – Nukus davlat pedagogika instituti dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori.
N. Paxritdinova – Toshkent shahri Yashnobod tumanidagi 67-maktabning boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi.

Ona tili va o‘qish savodxonligi 2 Mashq daftari [Matn]: 2-sinfi uchun mashq daftari / I. Azimova, K. Mavlonova, Sh. Tursunov, S. Quronov.-Toshkent: Respublika ta’lim markazi.- 80 b.

Shartli belgi:
– O‘zingizning shaxsiy daftaringizga yozing.

UNICEFning O‘zbekistondagi vakolatxonasi bilan hamkorlikda tayyorlandi.

Respublika maqsadli kitob jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan chop etildi.

Original maket va dizayn konsepsiyasi Respublika ta’lim markazi tomonidan ishlandi.

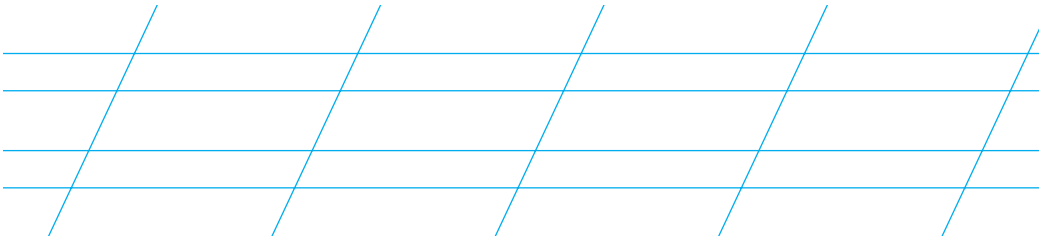
ISBN 978-9943-7759-8-5

© Respublika ta’lim markazi, 2021

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

QUVNOQ FERMA

1.Rasmdagi hayvon va parrandalarning nomini yozing.

2. Matn asosida berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Ushbu hikoyada ishtirok etgan qahramonlarni alohida ajrating.**

Sobirjon	Mahalla oqsoqoli	Sobirjonning o‘qituvchisi	Hokimiyat vakillari	Sobirjonning akasi
Sobirjonning oyisi	Tuman hokimi	Rahima xola	Sobirjonning tog‘asi	Sobirjonning buvisi
Sinfdoshlari	Bolalar	Sobirjonning qo‘shnilari	Sobirjonning bobosi	Sobirjonning dadasi

☑ **Hikoyada bo‘lib o‘tgan voqealar ketma-ketligini aniqlang.**

Tez orada jo‘jalar kattarib, tuxumga kirdi. Ko‘payib ketgan jo‘jalarni boquvchisini yo‘qotgan oilalarga tarqatdi.

Sobirjon 20 ta jo‘ja sotib oldi, ularni mehr berib parvarish qildi.

Oyisi va dadasi bilan tovuqxona qurish masalasida maslahatlashib oldi.

Bank yosh tadbirkor Sobirjon Mansurovga maktabni bitirgach, ishlarini yanada kengroq yo‘lga qo‘yishi uchun mablag‘ ajratishga qaror qildi.

Sobirjon qo‘shnisi Rahima xolanikiga chiqqanidan so‘ng uning fikr-xayoli tovuq boqishda bo‘lib qoldi.

☑ **Quyida berilgan ma’lumotlarning qaysi biri to‘g‘ri (+), qaysi biri noto‘g‘ri (–) ekanini ayting.**

1. Sobirjonning velosiped olish uchun yig‘ib yurgan puli 20 ta ikki oylik jo‘jaga yetadi. ☐ ☐

2. Dadasi Sobirjonga o‘g‘il bola biror hunar yoki ish bilan shug‘ullanishi kerakligini aytdi. ☐ ☐

3. Sobirjon g‘isht quyishni akasidan o‘rgangan. ☐ ☐

4. Maktab o‘quvchisi bo‘lgan Sobirjonga yosh tadbirkor sifatida mablag‘ ajratildi. ☐ ☐

5. Kurk bo‘lgan tovuqlar 25 kunda hovlini jo‘jalarning “chip-chip” tovushiga to‘ldirib yubordi. ☐ ☐

☑ **Sobirjon jo‘jalarni yaxshigina daromad manbaiga aylantirish uchun ularni qanday parvarishladi?**

3. Matn asosida jadvalni to‘ldiring.

Ular qayerda yashaydi?

1. Qo‘y, echkilar

2. Sigir, buzoq, ot, eshak

3. Tovuqlar

4. O‘rdak, g‘ozlar

Katak	Og‘il	Hovuzcha	Qo‘ra

4. Matn yuzasidan berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Bo‘sh o‘rinlarni matn asosida to‘ldiring.**

1. Voy-vo‘, ammasining uyi hayvonot bog‘ining naq o‘zi ekan. Jahongirning hayratdan _____.

a) hayron bo‘lib qolibdi
b) og‘zi ochilib qolibdi
d) shoshib qolibdi

2. Jahongir tovuqxonaga ketayotganda uning ro‘parasidan _____ kuchukcha chiqib qoldi.

Qo‘yish uchun so‘zlar: hurpaygan, qo‘rqinchli, po‘mpaloqqina, katta.

3. **Go‘sala –** _____

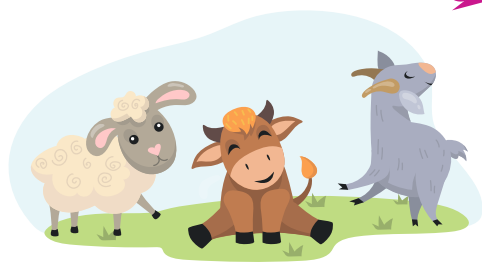
Qo‘yish uchun so‘zlar: uloq, buzoq, xo‘tik, bo‘taloq.

4. Bobolar nabiralarini “_____” deb erkalatishadi. Nuqtalar o‘rniga mos keluvchi ikkita javobni belgilang.

bo‘talog‘im | xumpar | xo‘tikcham | toychog‘im

☑ **Mosini toping.**

Itning bolasi	Uloq
Tuyaning bolasi	Kuchuk
Echkining bolasi	Qo‘zichoq
Otning bolasi	Buzoq
Qo‘yning bolasi	Qulun
Sigirning bolasi	Bo‘taloq

☑ **Jahongirning bobosi unga nimalarni o‘rgatdi?**

a) Qishloqdagi jonivorlarning nomlarini
b) Jonivorlarning bolalari qanday atalishini
d) Jonivorlar qayerlarda yashashini

5. Berilgan so‘zlarga mos izohni aniqlang.

uzra	darrov sezadigan, ziyrak
hurmoq	ustida
sergak	vovullamoq
ho‘plamoq	donli ekinlarning quruq poyasi
poxol	to‘xtab-to‘xtab ichmoq

6. “Mening kichik fermam” mavzusidagi loyihangiz asosida matn yozing.

VAQT QADRI

1. Berilgan so‘zlarning izohini yozing.

dangasa

tartibli

tartibsiz

beparvo

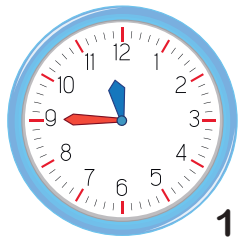
2. Ajratib ko‘rsatilgan so‘zlarga mos so‘roqni ko‘rsatib gaplarni ko‘chiring.

3. Ajratib ko‘rsatilgan o‘rinlarning izohini toping.

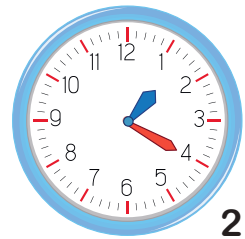
ahyon-ahyonda	sen bilan gaplashib, sen bilan ovora bo‘lib
bong urib qo‘yardi	ba’zan, kamdan-kam vaqtda
sen bilan bo‘lib	soat aniq vaqtni bildirib, tovush chiqarardi
millarim pichirlab	soat millarining chiq-chiq etgan tovush chiqarishi

4. Hikoya asosida 4 ta savol tuzib, yozing.

5. Soat vaqtlarini ayting va yozing.

1

2

8:18 3

5:35 4

1.

2.

3.

4.

Maqollarning sharhini yozing.

ROBOT IXTIRO QILAMAN

1. Multfilm yoki kinoda ko‘rgan robotlaringiz qanday harakatlar bajarishini yozing.

2. Matn asosida berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Uyingizda qanday “aqlli qurilmalar” bor? Yozing.**

Changyutkich,

☑ **Matndan olingan ushbu fikrni to‘ldiring.**

Robotlar _____,_____.

Kerak bo‘lsa, _____.

1 kiyimlarini ham dazmollab beradi

2 jomadonini ko‘tarib, xonasiga kuzatib qo‘yadi

3 mehmonlarni kutib oladi

☑ **Quyidagi jadvalni to‘ldiring.**

Olimlarning fikri	Odamlarning fikri
Kelajakda robotlar hammaning uyida xizmat qiladi.	Robotlarning odamlar orasiga kirib kelishi xavfli.
Chunki	

3. Matn asosida berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Quyidagi jadvalni to‘ldiring.**

Hikoya qahramoni	Robotning nomi	Robot ishlaydigan soha

☑ **Ixtiro qilingan robotning vazifasi nimalardan iborat edi?**

1.
2.
3.

☑ **Matnda quyidagi birikmalar nimalarga o‘xshatilganini aniqlang.**

A. Ko‘krak kerib turish _____.
B. Bog‘bonrobot _____.
D. Temir qo‘llar _____.

☑ **Ushbu gaplardagi xatolarni aniqlang va to‘g‘rilab ko‘chiring.**

1. Sahnaga to‘r g‘ildirakli, bir qarashda changyutkichni eslatadigan droid chiqib keldi.

2. Bog‘bonrobotka daraxtlarni sug‘orish, hasharotlardan himoya qilish va hosilni yig‘ib olish dasturlari o‘rnatilgan.

3. Qurilmaning ikki yonidagi uzun-uzun qo‘llar darax tagini yumshatish hamda uni sug‘orish vazifalarini bajarishga yordam beradi.

4. Savollarga javob yozing.

1. Ixtirochi bolaning (qiz yoki o‘g‘il) ismi nima?

2. U nima uchun robot yasashni istaydi?

3. Robotni nimalardan yasadi?

4. Robotga qanday nom qo‘ydi?

5. Uning roboti odamlarga qanday foyda keltirdi?

5. “Robot ixtiro qilaman” mavzusida hikoya yozing.

G‘AROYIB IXTIROLAR

1. Namunaga o‘xshatib yozing.

Namuna ***ruchka – osonroq yozish uchun.***

2. Rasmdagi narsalarning nomini yozing.

3. O‘xshash narsalarning nomini yonma-yon yozing.

Namuna ***yelparrak – konditsioner.***

4. O‘tgan dars asosida namunadagi kabi gaplar tuzing.

Namuna ***Marker bo‘rdan ko‘ra foydaliroq, chunki u bilan qog‘ozga ham yozsa bo‘ladi.***

yoki

Bo‘r markerdan ko‘ra foydaliroq, chunki undan chiqindi chiqmaydi.

5. Savollarga javob yozing.

1. Bilakqopning qo‘lqopdan qanday farqi bor?

2. Daniyel quradigan uylarning boshqa uylardan nima farqi bor?

QUYOSH – QUVVAT MANBAI

1. Matn mohiyatini ochib bergan so‘zlarni ko‘chirib yozing.

2. Berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Quyosh tig‘i ostida yurishning qanday zararli tomonlari bor?**

☑ **Oftob urganda organizmimizda quyidagi belgilarning qaysilari ro‘y beradi?**

Ko‘ngil aynishi	Tomoq og‘rig‘i	Bosh og‘rig‘i
Burundan qon kelishi	Tish og‘rig‘i	Mushaklar tortishishi

☑ **Bo‘sh o‘rinlarni to‘ldiring.**

1. Quyosh nurlarining ortiqchasi ko‘z kasalliklarini keltirib chiqarishi mumkin, shuning uchun yoz mavsumida _____dan foydalanish kerak.

2. Quyosh issiqligining boshga ta’siri _____ faoliyatining buzilishiga, _____ aylanishining izdan chiqishiga olib keladi.

☑ **Nima deb o‘ylaysiz, yuqoridagi maslahatni kim bergan bo‘lishi mumkin?**

A Shifokor B O‘qituvchi D Ota-onamiz

☑ **Matn mazmuni asosida quyidagi shakllarga mos keladigan uchta gap yozing.**

1. .
2. ?
3. !

3. Berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Qunduz qanday kasallikka chalingan edi?**

A Tish og‘rig‘i B Dangasalik D Bosh og‘rig‘i

☑ **Ushbu ma’lumotnomani to‘ldiring.**

MA’LUMOTNOMA

Bemor:

Tashxis:

Alomatlar:

Tavsiyalar:

Shifokor: Sana:

☑ **“Dangasa”ga ma’nosi yaqin so‘zlarni bo‘yang.**

tanbal	baquvvat	qo‘rqoq
mehnatkash	ishyoqmas	ikkichi
jonkuyar	bardoshli	yalqov

4. Berilgan topshiriqlarni bajaring.

☑ **Moslashtiring.**

sob bo‘lmoq	cho‘g‘
saxiy	qizg‘anchiq
shu’la	hech kimdan narsasini ayamaydigan
ziqna	kichkina, mayda bo‘lak
qo‘r	nur, yorug‘lik
zarra	tugamoq

☑ ***Matn asosida oftobga xos sifatlarni yozing.***

Namuna **bag‘rikeng ...**

5. “Quyoshni kim (nima)ga o‘xshatgim keladi?” mavzusida matn tuzing.

Quyoshni _____ga o‘xshatgim keladi. Chunki ...